

Valtuustoaloite / Kaivosveron käytöstä kunnallisveron laskemiseen

KHALL 31.03.2025 § 76

Kunnanjohtaja Hallintosäännön 19 luvun 161 §:n mukaan kunnanhallituksen on vuosittain huhtikuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Kuntalaissa ei säädetä valtuutetun tai muun luottamushenkilön aloiteoikeudesta. Valtuutettu saa vireille asioita tekemällä valtuustoaloitteen.

Kuntalain 23 §:n mukaan valtuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettut toimenpiteet.

Asian vireilletulo / aikaisempi käsittely:

[Kunnanvaltuusto 25.2.2025 § 19](#)

[Liite 3](#)

Ajalla 1.1.-30.6.2025 saapuneet valtuustoaloitteet käsitellään kunnanhallituksen ja -valtuuston marraskuun 2025 kokouksissa.

Lisätietoja asiasta antaa kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen, puh 044 750 2111 tai sähköpostitse mika.kilpelainen@sotkamo.fi

Kunnanjohtaja
Ehdotus

Kunnanhallitus

1) päättää lähettää valtuustoaloitteen hallinnon toimialalle valmisteltavaksi. Vastuuvalmistelijoina toimivat kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen ja talousjohtaja Piia Törhönen-Sirviö.

2) päättää, että vastaus valtuustoaloitteeseen valmistellaan kunnanhallituksen marraskuun 2025 kokoukseen.

Kunnanhallitus
Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan ehdotuksen.

Otteet

Kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen
Talousjohtaja Piia Törhönen-Sirviö

KHALL 18.11.2025
193/00.02.00/2025

Kunnanjohtaja ja talousjohtaja

Kaivosvero on tullut verotulona kunnille ensimmäisen kerran vuonna 2025. Sotkamon kunnan saama osuus kaivosveron tuotosta oli noin 4,9 miljoonaa euroa. Kaivosveron muodostuminen poikkeaa muista kunnalle tuloutettavista veroista monella tavalla. Sen ennustettavuus on haastavaa, koska veron kertymään vaikuttavat metallien maailmanmarkkinahinnat, louhintamäärät, mineraalien/metallien pitoisuus louhituissa malmiossa ja kaivoksen toimintaan liittyvät toimet esimerkiksi huoltoseisokkien keston osalta. Lisäksi tällä hetkellä on käynnissä muutos kaivosveron muodostumisesta valtakunnan tasolla. Tällä hetkellä esillä olevassa mallissa jako-osuutta kuntien ja valtion välillä ollaan muuttamassa kuntien kannalta heikommaksi 20/80 jakaumaksi samalla, kun veron suuruutta ollaan nostamassa 3 kertaiseksi. Päätös verotuksen mallista tulevaisuudessa on odotettavissa vuoden 2025 loppuun mennessä.

Sotkamon kunnan taloutta tarkastellaan ja johdetaan kokonaisuuksien kautta. Kunnan tulot muodostuvat pääosaltaan verotuloista ja valtionosuuksista. Näillä tuloilla ja maksutuotoilla kunnan tulee kyetä järjestämään pääosaltaan maksutomat palvelunsa ja tarvittavat investoinnit. Verotulojen eri osa-alueista kunta pystyy vaikuttamaan ansiotulojen ja kiinteistöverojen veroprosentteihin mutta muiden verojen osalta valtio määrittelee niiden suuruutta sekä mahdollista jako-osuutta kuntien ja valtion kesken.

Sotkamon kunnan talous on sote-uudistuksen jälkeen ollut aiempaa vaikeammassa tilanteessa voimakkaasti leikkautuneiden valtionosuuksien kautta. Lisäksi Sotkamon tulopohjassa vahvassa roolissa aiemmin olleesta ansiotuloverotuksen saannosta noin 2/3 osaa siirtyi valtiolle. Tästä johtuen kunnassa on tehty talouden tasapainottamistyötä ja talouden tasapainoon saattamiseksi tätä työtä on jatkettava myös tulevana vuosina.

Sotkamon kunnanvaltuusto päättää veroprosentit vuosittain ja joka vuosi veroprosenttien tuottoa arvioidaan talouden kokonaisuuteen. Tämän hetkinen kuntakokonaisuus ei mahdollista veroprosenttien laskua, koska kuntalainkin mukaan kunnan talouden tulee olla tasapainossa ja tällä hetkellä tulokertymän tarkoituksellinen pienentäminen saattaa vaaraan tämän tavoitteen. Lisäksi on muistettava, että Sotkamon kunnan velkamäärä on kasvanut investointien vaikutuksesta huomattavasti ja tätä velkamäärää hallitaan ja lyhennetään kunnan tulorahoituksen avulla.

Yhteenvetona voidaan todeta, että kunta tulee jatkossakin vuosittain määrittämään veroprosentit arvioituaan kuntatalouden kokonaistilanteen, huomioituaan tulevat muutokset valtionosuuksissa ja kustannusrakenteessaan mutta samalla pyrkien pitämään Sotkamon kunnan veroprosentit kilpailukykyisinä koko kuntakenttään verrattessa.

Lisätietoja asiasta antavat kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen, puh 044 750 2111 tai sähköpostitse mika.kilpelainen@sotkamo.fi ja talousjohtaja Piia Törhönen-Sirviö, puh. 040 6740 269 tai piia.torhonen-sirvio@sotkamo.fi

Ehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että edellä esitelty kesken oleva aloite on asianmukaisesti käsitelty ja on annettu riittävä selonteko tehdyistä toimenpiteistä.

Kunnanhallitus päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Kunnanhallitus
Päätös